

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:

□ ezetiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben ré-
szesülnek.

Nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda r-t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Külföldi nem adnak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

A mi gazdálkodásunk.

(T. B.) A folyó évet gazdasági tekintetben a legjobbak közé lehet számítani. A múlt évi rettenetes szárazság, mely tönkretette a kukoricatermést és eddig még nem is képzelt tömegben mozgósította Amerika kukoricával telt hajóit mi felénk, és az a nagy takarmányhiány, melyet jelentékeny mérvben enyhített a Tallian Béla földművelési miniszter gondossága, gazdáink körében sokáig feledhetetlen lesz. És ha majd pontosan tudva lesz, hogy kukoriczáért és takarmányért mily rengeteg összeget kellett kiadnunk a külföldnek s ennek ellenében mily hátramaradásunk lett kivétel tekintetében, könnyen és szomorúan kell megállapítanunk azt a kedvezőtlen mérleget, mely hazánknak, általában, különösen pedig mezőgazdasággal foglalkozó lakosságának vagyoni helyzetében beállott.

Vegyük csak elő az egyes vidéki takarékpénztárak mérlegeit, a kezességre és a jelzálogra kiadott összegek hamar felvilágosítanak arról a teherről, melyet a vidék, különösen a falvak lakossága, a beállott nyomorúság enyhítésére, az 1904. évnél különösen második felében kénytelen volt magára venni.

Ilyen körülmények között kétszeresen fontos, hogy figyelemmel legyünk varmegyénk s általában az erdélyi részek mező-

gazdasággal foglalkozó lakosságára, mely a legnagyobb részét teszi népességünknek. Hiszen ez a népesség ad jövedelmet az iparosnak, a gyárosnak, a kereskedőnek; ez állítja ki a véderő legnagyobb részét, — ennek munkája juttatja az állampénztárba a jelentékeny adóösszegeket közvetlenül s közvetve az iparos és kereskedő útján, a szerint — amint többlet, vagy kevesebbet képes vásárolni.

Az erdélyi részek népessége 2,476,998 lelket számlál, melyből mezőgazdasággal: 1,873,844, iparral: 233,097, — kereskedelemmel: 40,617 foglalkozik, — napszám-ból pedig 77,251 él. Így tehát, ha a napszámokat is — tapasztalat szerint — a mezőgazdasággal foglalkozókhoz számítjuk, akkor az őstermelési ághoz 1,951,095 fő tartozik, vagyis a lakosság 78 százaléka.

Jó volna, ha a dühös politizálás mellett alaposabban foglalkoznánk ennek a lakosságnak érdekével, életmódjával, gazdaságával. Mert, ha közelebbről foglalkoznánk, a dicsegetes kivételek mellett sok szomorú, sőt megdöbbentő adatra bukkannánk. Már pedig mindnyájunknak kötelessége, hogy annak a népnek érdekeit védjük, anyagi helyzetének javításáról gondolkozzunk és gondoskodjunk, amelynek körében élünk.

Már pedig az adatok sok hátramaradást, sok kedvezőtlen körülményt tárnak fel.

Például azt lehet észrevenni, hogy ez a lakosság, mely annyira reá van utalva a jó, az okszerű, a helyes földművelésre, nagyon el van maradva e tekintetben. Mert amíg pl. a buza országos átlag termése 1901-ben 10-17 m. mázsa, 1902-ben: 1-91 m.-m., 1903-ban: 12.80 m. m. volt, addig az erdélyi részekben csak: 8-97, 11-66, és 10-47 m. m. lett. Ugyanezen években roszból az országos termésátlag: 9-92, 11-95, és 11-42 m. m. volt, az erdélyi részekben pedig csak: 8-77, 10-70, és 10-71 m. m. lett.

És bizonyára jellemző, hogy amíg a bevetett terület 52% kalászosokra esik, addig a tengerre 34% jut, ami azt jelenti, hogy az erdélyrészi népesség nagyon jelentékeny része most is főleg a kevésbé táperezű tengeriből él s ha ehhez hozzá vesszük, hogy az állattenyésztésre alkalmas területet figyelembe véve, az állattenyésztés is az utolsó helyen áll, ha látjuk a lótenyésztés, a sertés létszám, a juhtenyésztés csökkenését, ha tudjuk, hogy az ugarterület is — 21-94% — nálunk a legnagyobb, és hogy a művelés alá vett területen legnagyobb részben most is faeket — (163,478 db faeke és csak 5,366 vasekét) használnak, ha nézzük hajdan virágzó, most pusztá szőlőterületeinket, s ehhez hozzávesszük a kivándorlás fejlődését, könnyen beláthatjuk, hogy bizony: nagy szükség van először arra, hogy a legkisebb

TÁRCZA.

Egy komikus naplója.

Írta: Solymosi Elek.

(21)

Vizaknai képviselőjelöltségem 1906.
október 26-án.

A fenti programbeszédemet — a szabadban elhelyezkedett hallgatóknak — a város végén levő vendéglő erkélyén mondtam el. A beszéd, melyet folytonos éljenzések szakítottak meg, óriási lelkesedést keltett.

S a dolog vége mégis az lett, hogy a következő napra kitűzött választás előtt a jelöltségtől — Zeyk Gábor javára — visszaléptem és pedig azért, mert csak nyolcvan választóm volt s az abszolút többséghez 130 kellett volna.

Fellépésemet az akkori miniszterelnök-nél, Bánffy Dezső bárónál Gajári Ödön támogatata, azzal érvelve, hogy a parlament-

ben színhazi emberekre is szükség van. Törekvésemet a miniszterelnök szívesen fogadta, noha előre megmondta, hogy Zeyk hivatalos támogatásától el nem tekinthet, mert neki már szavát adta. De azért én mégis boldog voltam. Választási előkészületeim 2250 forintba került, de a demokrata eszmeik elvi diadalában mégis gazdagabb lettem.

A Mangra-ügy.

Mangra Vazult az aradi románok püspökké választották s ez alkalomból az új püspök — a magyar állammal szemben — egy ugynevezett békülési nyilatkozatot tett. E békülést Vészi József a Budapesti Naplóban egy vezércikkben tárgyalta s ennek keretében arra is módot talált, hogy az egész románsághoz szólhasson. Vészi József vezető cikkelyében ezeket mondta:

„Forradalmárokból állompolgárok, izgatókból a magyar alkotmány hitvallóul kell átvédeniök. Ha ezt megteszik, azonnal helyreáll a béke.”

„Alkudozás nélkül, ha rálépnek az alkotmányosság terére, szívesen látjuk őket (t. i. a románokat), örömmel fogadjuk mindenkinek lojális közreműködését a magyar államiság kiépítésében. Érték be a megtértek azzal, hogy a multakért nem fogunk rekriminálni. De osupán a bünbocsánatra vagyunk készek a megtértekkel szemben. Ellenben semmiféle alkudozásokba nem elegyedünk azokkal, a kik a passzivitás hagyományaihoz ragaszkodnak.”

E cikkely hatása alatt dr. Hosszu Vazul balazsfalvi kanonoknak (a ki most lugosi püspök) a következő levelet írtam:

„Nagyságos Kanonok úr!

A mint a román nemzetiségi kérdés mai állapotát nézem, nekem úgy tetszik, hogy a románok és magyarok közt megteremtendő testvériesülés lavínája e pillanatban csak egy szemernyi görgeteg megindításától függ. Ugy tetszik, hogy ezt a görgeteget most a siker kilátásával lehetne megindítani. Egy helyes lépés, egy szivből-szivbe röpülő hang, vagy egy szerencses gondolat, ugy velem, századokra ható politikai sikereket jelenthetne.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

részletekig behatóan igyekezzünk megismerni a helyzetet, azután pedig tanulmányozzuk a bajok helyes orvoslásának czelra vezető módzatait.

Vármegyénkben oly sok buzgó, lelkes, hazafiás gazda, földbirtokos és oly sok a nép bajai iránt fogékony, azt enyhíteni képes buzgó egyén működik a közpályán, hogy szívesen résztveszen mindenike a nagy munka azon részében, melyet neki hatáskörebe juttatnak vármegyénk vezetői.

SZEMLE.

Ebben a jó arató időben némelyeknek hűsítő, másoknak forraló, perzselő áramlatul a Tisza István gróf politikai levele, s a Fejervári kormányának a vármegyékhez intézett körirata szolgál. Azonnal megállapíthatjuk, hogy egyik sem fogja megváltoztatni a helyzetet. Arra jó lesz mindkettő, hogy kedvezőtlen „tenykörményeket“ megállapítson, arra is alkalmasok, hogy néhányan szomorúan igazolják és bizonygassák a „rossz helyzetet“, de — félünk — ennél több hatása nem lesz. A koalíció vezérőbizottsága kétségtelenül gondoskodni fog a válaszlól és így addig pour-parlezunk, amíg általánosan dühbe gurulunk egymás ellenében, s amidőn a lehazaárulást a jakobinusok egyéb cselekedetei fogják „emlekezetesebbé“ tenni.

Az „áruló“ titulustól való felelem jelen-tekeny szerepet játszik. Ugyan, ugyan miért nem siet Bánffy, vagy Andrássy Liptóba hogy Lányi miniszter ellenében, a pánszláv Stodolával parhuzamosan, ujjpártit, vagy disszident leptessen fel? Bezzeg ott terem ám Apponyi s ha lehet Kossuth is és viszik a koalíció aegisse alatt az ő saját külön függetlenségi jelöltjüket! Sőt ami szebb: Hock János, a kegyes kőbányai plébános, hogy lehordotta Bartha Ferenczet, a hivatalos jelöltet, hogy lemondott Misoga szabómester, szintén függetlenségi ellenében a másodsori viadalról, anélkül, hogy erre engedelmet kért volna! Ha ezt tudta volna Hock, hát nem „kockáztatta volna politikai jóhírnevét!“ Persze: ez is árulás!

Hogy a zür-zavar nagy, látjuk, tudtuk is, mondtuk is előre. A helyzet javulását a kibőjtölési politikától várják. A vezérkedő urak persze nem bőjtölnek, de vár-

hatnak. Az ország bőjtölhet, de várjon s ha kell — lázasan lármázzon! A koplalás sok betegségben egyszerű de jó orvosság, s gondolják a politikai doktorok: hátha ez bevalik, az ország bajában is. Pedig, ha nem csalódunk, az ország azóta kezd lázas lenni, amióta beadtak neki olyan medicinát és olyan időben, midőn arra még nem volt feltétlen szüksége.

A „Nagyenyedi fogyasztási és értékesítő szövetkezet.“

Azon hallgatás, mely ezen vállalkozás életében az alakuló közgyűlés óta bekövetkezett, nem volt tétlen. Az igazgatóság időközben megalakulván, elnökévé Beretzky Miksa pü. ig. helyettest, alelnökévé Sándor Jenő városi tanácsost, titkárává Hollós István pü. segédtitkárt és jegyzőjévé Balázs Gergely vármegyei árvaszekei jegyzőt választotta meg.

Intezkedés történt a jegyzett üzletrészek esedékes részleteinek beszédése iránt, melyek e hó folyamán szép eredménynyel be is folytak, és jelenleg 162 tag által aláírt 290 üzletrész fedezésére az „Alsó-fehérvármegyei Gazdasági Bank“-ban e czímen 1650 korona van gyümölcsözőleg elhelyezve. Gondoskodott továbbá az igazgatóság a folytatólagos taggyűlés iránt is, melynek sikerebb elérhetése czeljából elhatározta, hogy a beiratási díj fizetésének kötelezettségétől mindaddig eltekint, míg a szövetkezet czéjgyezve nem lesz. Tárgyalást folytatott a „Hangya“ központi szövetkezetel, valamint a vele összeköttetésben levő kolozsvári és régen vidéki szövetkezetekkel is, sőt aruhelynek megfelelő üzlethelyiségeket is szemelt ki.

Munkássága részben már eredményre is vezetett, a mennyiben Meskó Pál, a „Magyar Gazdaszövetség“ titkára, mint a „Hangya“ központi szövetkezet kiküldöttje, f. hó 17-én hétfőn fog körünkben megjelenni, és ezen napon délután 5 órakor a városháza tanácsstermében az itteni szövetkezet rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ezennel meghívja az igazgatóság.

Szívesen látja azonban az ügy iránt érdeklődő nagyközönséget is, és ennek sorában különösen a hölgyeket, hogy a szövetkezetek létesítése körül tapasztalatokat szer-

a világ olyan meleg és fényes fogadtatást még nem látott, mint a milyen ez lenne.

Ha nagyságodnak tetszenék ez az ötlet, igen kérem méltóztassék azt nekem megírni. Ha biztató választ kapok, a legelőkelőbb kezekbe teszem át az egész ügyet, hogy senki se gyanúshasson meg a magam személyének feltolásával.

Fel kell itt jegyeznem, hogy a fenti levelemre nem kaptam írásbeli feleletet, hanem a felvetett ötlet tárgyalását előszóval folytattuk.

Kijelenthetem, hogy politikai ötletem magja a hazafiás románok többségének termékeny talajába van hintve, mert — a dr. Hosszu Vazul véleménye szerint is — az általam tervezett korszakos formalitásnak előbb-utóbb be kell következnie.

(Folytatjuk.)

zett központi kiküldöttől hallhassák, mily üdvös vállalkozásba fogtunk.

Beretzky,
elnök.

Hollós,
titkár.

Tanulmányi kirándulás.

Szászsebes, 1905. július 13.

A szászsebesi ágost. evang. leányiskola felsőbb osztályos növendékei Schunn Henrik tanító vezetése alatt, három nő s az áll. isk. igazg.-tanító kísérete mellett e hó 10-én kirándulást tettek, hogy a marosújvári sóbányát megtekintésék. Az utazást megszakítva Nagyenyeden kiszálltak, hogy a Bethlen-főiskolát, hazánk ezen kintű tanintézetét s annak lelkes, buzgó hazafiak által alapított és fejlesztett ritka gazdagságu gyűjteményeit megnézzék. Bodrogi János, dr. Szilady Zoltán, dr. Farnos Dezső tanár urak és Fogarasi Béla igazgató úr a szünidő dacára is munkában voltak; e mellett halára méltó készséggel megmutogatták az intézet régiség-, természetrajzi gyűjteményeit, könyvtárát és vizsgatermét, melyek mind példás rendben vannak tartva és kezelve. Megelőzőleg megtekintette a kiránduló-társaság az evang. reform. és ágost. evang. templomokat. A sok érdekes láttnivaló után a „Két hattyu“ szállodába oszonnára ment a társaság s azt követőleg képes levelezőlapokkal ellátva a setatérre, hol meghallgatta az önfeloldozó, vitéz nagyenyedi diákok csinos emlékérol szóló magyarázatot.

Még látogatást tettek a kirándulók Weinrich Frigyes ág. ev. lelkész úrnál, ki Lingner György papirarugyári üzletv. s Jakobi R. telek önyvezető presbiteriumi tagokkal, továbbá ifj. Paulini és Salmen urakkal együtt már a vasuti állomásnál előzékeny szíveséggel fogadták a társaságot; ők kalauzolták a kirándulókat mindenfele, számukra az ág. ev. iskolában éjjeli nyugvóhelyekrol is Lingner és Weinrich urak gondoskodtak.

A vacsorát szinten a „Két hattyu“ szállodában költötte el a társaság s vacsora után, a megjelent nagyenyediek tiszteletére néhány német szövegű nép- és hazafiás dalt énekeltek a növendékek. Kedden, 11-én hajnalban ismét útra kelt a kiránduló-társaság s két óra mulva már a marosújvári sóbánya nagyszerűségén bámult és gyönyörködött.

Az újvári uszodában vett üdítő, kellemes fürdő után Szilagyí vendéglőjében jóízű villasreggelit fogyasztott el a társaság s a vasúti állomáshoz kísétálva a hazatérésre várt. A nagyenyedi állomásnál hálás bucsut vett tisz. Weinrich Frigyes lelkész úrtól, ki Nagyenyeden, Marosújvárt s az úton csakugyan lelke volt a társaságnak.

Az utazástól kifáradva, a szívben és lelekben igen kellemes és hálás emlékekkel telve, 11-én d. u. 1/25 órakor Szászsebesre hazaérkezett a társaság.

Vidéki levél.

Verespatak, 1905. július 11.

A látszat csal! Ha községünk drága pénzén épített „palotáját“ látjuk kívülről, büszkén lépkedünk annak belsejébe! De ami itt szemünkbe tűnik, nagyon lehangoló látvány. Az aszfaltburkolat felkopott; rothadt, penészgomba-ette ajtófélfák merednek ránk; mindenütt piszkos bűz terjeng elénk. Szomorú látvány! és a legszomorubb az, hogy a községházának illetlen pusztulása, bom-

Mint a kérdésnek régi és őszinte barátja, természetes, hogy az eshetőségek felett én is tepelődöm. Nagyságod tán tudni fogja, hogy művészpályám egész ideje alatt csak egy vágyam volt: karjainkban látni az én szeretetre méltó román testvéreimet.

A miről tehát most szó van, az egy ötlet. Hogy mennyire helyes, mennyire tapintatos, avagy kivihető, azt ítélje meg nagyságod.

Vészi József publicistáknak a Budapesti Naplóban pár nap előtt* megjelent egyik cikkelyéből inspirációt merítve, az az ötletem támadt, hogy mindama román vezetőemberek, kiknek hazafiságához szó nem férhet, egyesüljenek egy ugynevezett népküldöttségben és jöjjenek Budapestre, s a magyar király palotája előtt rendezzenek egy hódoló díszmenetet.

Legyen nagyságod meggyőződve, hogy

* 1899. szeptember 20.

(x) **Tüköri Ármin fogmütermé** Jókai-
utca 3. szám New York szálloda mellett,
Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhá
Részvénytársaság.

Sz. 2067—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a balázsfalvi takarékpénztár végrehajtónak Áron György és Moldován György elleni 477 kor. s jár. iránti végrehajtás ügyében az ohábai 326 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 3028/2 hr. sz. ingatlanra 145 korona, és Moldován György ohábai lakós végrehajtást szenvedőnek az ohábai 806 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 179, 180 hr. sz. beltelkére 343 kor., a 2. r. sz. 951/10 hr. sz. szőlőre 124 kor., és a 3. r. sz. 968/2 hr. sz. szőlőjére 70 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **1905. augusztus hó 11-ik** napján d. e. 10 órakor Ohába község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól elfog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 2881. évi 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Balázsfalván, 1905. évi május hó 24-én.

Enyedy Lajos,
kir. it. táblai bíró.

743 1—1

Sz. 2066—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a balázsfalvi takarékpénztár végrehajtónak Szucs Manólla ohábai lakós elleni 163 kor. 70 fillér s jár. iránti végrehajtás ügyében az ohábai 169 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 273 hr. sz. beltelkére 320 kor., a 2 r. sz. 572/1 hr. sz. ingatlanra 40 kor., a 3 r. sz. 582/1 hr. sz. ingatlanra 88 kor., a 4 r. sz. 639/2, 937/2 hr. sz. ingatlanra 96 kor., az 5 r. sz. 641/2 hr. sz. ingatlanra 78 kor., a 6 r. sz. 1029/2 hr. sz. ingatlanra 14 kor., a 9 r. sz. 1372/1 hr. sz. ingatlanra 92 kor., a 10 r. sz. 1529/2 hr. sz. ingatlanra 20 kor., a 11 r. sz. 1553, 1554 hr. sz. ingatlanra 58 kor., a 12 r. sz. 1562/1 hr. sz. ingatlanra 49 kor., a 13 r. sz. 1574/1 hr. sz. ingatlanra 27 kor., a 15 r. sz. 1728/2 hr. sz. ingatlanra 115 kor., a 16 r. sz. 1802/1 hr. sz. ingatlanra 272 kor., a 17 r. sz. 1927/2 hr. sz. ingatlanra 284 kor., a 18 r. sz. 2086, 2087/1 hr. sz. ingatlanra 409 kor., a 20 r. sz. 2460/1 hr. sz. ingatlanra 66 kor., a 21 r. sz. 2569/1 hr. sz. ingatlanra 115 kor., a 23. r. sz. 2858/1, 2859 hr. sz. ingatlanra 219 kor., a 24 r. sz. 2900/1 hr. sz. ingatlanra 9 kor., a 25 r. sz. 2936/2 hr. sz. ingatlanra 8 kor., a 26 r. sz. 3011/1 hr. sz. ingatlanra 31 kor., a 27 r. sz. 3012/2 hr. sz. ingatlanra 191 kor., a 28 r. sz. 3087/2 hr. sz. ingatlanra 26 kor., a 29 r. sz. 3095/1 hr. sz. ingatlanra 97 kor., a 30 r. sz. 3105/2 hr. sz. ingatlanra 96 kor., a 31 r. sz. 3223/2 hr. sz. ingatlanra 24 kor., a 32 r. sz. 3257/2 hr. sz. ingatlanra 42 kor., a 33 r. sz. 3306/3 hr. sz. ingatlanra 8 kor., a 36 r. sz. 1561 hr. sz. ingatlanra 61 kor., a 38 r. sz. 274, 275/1 hr. sz. ingatlanra 26 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi augusztus 14-ik** napján d. e. 10 órakor Ohába község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42 §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Balázsfalván, 1905. évi május hó 24-én.

Enyedy Lajos,
kir. it. táblai bíró.

742 1 | 1

„IBOLYA“ virágcsarnok
Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 7.
Kertészeti telep: Krizbay-utca 27.
Virágcsarnok 563. szám.
Telefon: Kertészeti telep 564. sz.

Minden idényben friss vágott virágok, déli növények és idényszerű hazai eserep-virágok, állandóan szállításra készen.

A közelgő mindszentek napjára **sirdiszek és koszorúk** legnagyobb választékban **2 koronától feljebb.**
Ugyiszintén **művirág-koszorúk** állandó raktáron.

Menyasszonyi, névnap és alkalmi koszorúk, koszorúk, szallag és felirattal, vidékre express szállítással teljesen megbízhatóan, legszebb kivitelben, legújanyosabb árban. 625 15—52

Iszakosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentve **üldünk** egypróbát a **COZAPOR**ból. Kávé, tea, étel vagy zseszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A **COZAPOR** többet ér, mint a világ minden szöbeszéde a tartózkodásról, mert esodahatása ellen-szenvenessé teszi az iszakosnak a szeszes italt. A **COZA** oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szégyen és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Témérdek fiatal embert a jó útra és szereneséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a **COZAPOR** tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő írással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen, biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 125. szám.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 125.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.
Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után
Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.

Tisztelettel
Liskai János.

626 29—104

Férfi szabó terem.
Alapított 1889-ben.
IZSÁK MÓR Kolozsvárt.
Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerenesem értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagyban hazai, angol és francia szövet rak-tárban dus választékú és izléses kelméket tartok. Mérték utáni megrendeléseknel elég a mérték beküldése Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosítottatik.

Kiváló tisztelettel
Izsák Mór.

508 51—52

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Ullmann Ferencz
czim és czimer festészeti mű-
terme, horgany czimtábla ön-
tödéje **Kolozsvártt, Jókai-u 3.**

Diszítések, zászlók, jelvények,
egyleti diszlobogók, templom
festészetek, képek és aranyo-
zások, fényezések és minden
más e szakba vágó munkák
elvallaltatnak.

625 13—52

Telefon 395. Telefon 395.

KLEIN FERENCZ
Unió gőzmosó és vegyiruha
tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.
Műhely-telep Tivoli-utca 111
Br. Bánffy palota.
KOLOZSVÁR.

514 28—104

Alapított 1865. évben.

BABOS SÁNDOR utóda
HAJEK MIKSA
óras és ékszerész
Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos
alkalmi ajándékok
Olcsó beszerzési forrás!
Vidéki megrendelők ked-
vezményben részesülnek.
Nem tetsző tárgyak 8
napon belül visszavétnek.

515 60—104

lása, hiven jellemzi községünk anyagi és társadalmi helyzetét.

A magánérdekek, a terjedő rut önzés egészen háttérbe szorították a közérdeket.

Jó hazafiak lévén! nem akarják a nemzet amaz elvét vallani „leben und leben lassen“, hanem csak magyarosan „eljűnk vigan, amig lehet!“ És hogy ez így van tényleg, fényesen bizonyítja a minden harmadik negyedik házon díszlő táblácska „bor és pálinka korlátlan kimérése!“ Ezek és a kereskedések, melyek szintén fentebbi táblácskával is bírnak, virágoznak, igaz; de mi van a bányabirtokosokkal? Az ma úgy szólva nincs, mert kevés kivétellel koldusbotra jutott, a fennálló, uralkodó rendszerral.

A bányatolvajlás már oly mérveket öltött, amelyet civilizált világ fel nem mutathat; ez speciális tulajdonsága csak Verespataknak. Ivetek lehetne írni az itt végbemenő dolgokról. Nagytás nélkül konstatálható, hogy ma a bányászoknak fele, de talán még több is, mind bányatolvaj.

Ezen szomorú, minden komolyan gondolkozni tudó vagy is akaró ember előtt megdöbbentő állapotot segíteni vajjon kinek jut eszébe? Sajnos senkinek; vagyis jobban mondva azok a kik atlátják a helyzetet, azoknak szavuk nincs, mert kisembereknek nagyemberek előtt szólni nem szabad.

A korcsmák, üzletek virágoznak. A bányatolvajok a legjobb ivók, a legjobb kuntschafatok; a birtokos osztály hogy pusztul, szegényedik, avval senki se törődik.

Valóban szomorú a jelen, de még szomorubb jövőnek néz eleibe hajdan kincses községünk, ha csak nem akad olyan bator ember, ki e nagy hangyabolyba bele merne nyulni; olyan ember, ki önzetlenül a közérdekert, közjólétért az égetően szükséges reformokat keresztül vinni megkísérelje. Nagy feladat, de nem kivihetetlen. Első sorban a bányarendőrség fellalítása, szigorú alapszabályokkal; az aranyváltás korlátozása volna életbe léptetendő.

Nagy változás, de üdvös változást hozna ez létre a jövőben; a régi jó idő tán vissza térne, a midőn a birtokos osztálynak is jutott az aranyból, nemcsak a bányatolvajoknak, kik a könnyen szerzett zsákmányt azon melegében el is borozták és palinkázzák rendszeresen.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Időjárásunk** olyan szép, hogy rendelni sem lehetne már szebbet és kedvezőbbet. A múlt hetek nagy hőséget a f. hó 12—15 napjain bekövetkezett esőzések enyhítették s még hatalmasabb fejlődésnek indították a külföldben és szépen viruló tenyészetet.

— **Halálozás.** Beke Mihály 76 éves korában végelgyöngülés következtében meghalt. Ha csak ennyit írának, azt hisszük Enyeden nem sokan tudnák, hogy ki halt meg, hogy kit sirat a nagy harang. Beke a méhész halt meg, a testben, lélekben méhész szenderült el fájdalom nélkül apró méhecskéi, százsámra menő méhkasai hőzött. Imá-

dója volt az egyszerű ember a méheknek, melyek neki halálatosan szép vagyont gyűjtöttek; fanatizmussal csüngött az apró bogárkákön — megőrizve mellettük sokáig egészségét, jökedvét — példát szolgáltatva sokaknak arra, hogy úgy testi-lelki, mint vagyoni tekintetben mennyire halás foglalkozás a méhészet. Végrendelete értelmében herzsai gyümölcsösében, méhei közé temetik el, méhei döngéselése mellett alussza esendes álmát Beke Mihály.

— **A tekéző-társaság**, mely a helybeli fegyintezet szép kertjében az igazgató szíves előzékenysége révén kellemes délutánokat tölt, folyó hó 13-dikán a saisons családias ünnepség keretében nyitotta meg. A megjelent családok jó hangulatban, zeneszó mellett mulattak egész éjfélig. A szép kert és jó társaság, mely rövid idő alatt is a művelt társas élet egyik kedves találkozója lett, ez irányban valósgos hiányt pótol városunkban.

— **Egy erdélyi magyar ember repülőgépe.** A székelyföldi Magyarbodza község erdejében most állítják össze Rihász Sándor repülőgépét. A föltaláló most nyilatkozatot tesz közzé, amelyben a többek közt a következőket mondja: Szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy a dinamikai repülésnek a legujabb időkig sűrű homályba burkolt kérdését sikerült több oldalról atlatszólal megvilágítanom annyira, hogy teljes gyakorlati értékű megoldás ma már kijárólag pénzkérdés, s igen rövid idő választ el bennünket attól, hogy a repülőgépet az emberiség e téren legszebb terjedő érdekeinek szolgálatába bocsássuk.

— **Vizet a kutyáknak!** Ezen figyelmeztetes minden kutyatulajdonosnak szól. Tudvalevő, hogy a kutya nem izzad a bőren át, hanem nagy hőségben gyorsan kell lélekzenie. A tudónek eme gyors működése természetesen hamar kiszáritja a géget és nagy szomjúságot von maga után. Töitsünk tehát napjában többször friss vizet a kutyának, mert ezt nemcsak az állat egészsége kívánja így, hanem az ember biztonsága is. Mert tény, hogy veszettség többnyire a víznek nélkülözéséből keletkezik.

— **Agyonvert korcsmai vendég.** A gyulafehérvári Kun András-féle korcsmában tavaly augusztus 26-án egész délután iddógált Reiner János ottani földmives. Estefele a korcsmáros már megtagadta neki a sört, mire Reiner más korcsmába ment, ahonnan csakhamar visszatért egy üveg sörrrel s nagy lármát csapva a helyiségben, szidalmazta és fenyegette a korcsmárost. Kun András erre szolgáljával: Prunár Miklóssal az ajtó elé rakta a rendetlenkedőt, aki azonban mindig vissza akart térni Prunár Miklós csaposszolgá ekkor a korcsmáros parancsára ölomfűtykősbót fogott és ezzel úgy fejbe kólintotta Reinert, hogy az hetednapra kiszénvedett. A gyulafehérvári esküdtbírósnag négy napon át tárgyalta ez ügyet s bár Kun András valtig tagadta azt a vádat, hogy ő biztatta volna Prunárt a gyilkosságra, az esküdtek mindket vádlottat mondták bűnösnek, mint tettestársakat a halált okozott súlyos testi sértésben. A törvényszék ez alapon 4—4 évi fegyházra ítélte a vádlottakat. A kir. Kuria Sebestyén Mihály elnöklété alatt tárgyalta ez ügyet s

Tassy Pál helyettes koronaügyész felszólalása után alkalmazta az enyhítő 92. §-t és ez alapon a vádlottakat egyenkint 1 és fel évi börtönrre ítélte.

— **Veszett ember.** Vass János 30 éves koppándi földmivest még márczius havában megmarta egy veszett kutya. A szerencsétlen ember ügyet sem vetett a kutyamarásra, sebtét nemcsak hogy nem gondoztatta orvossal, de el is hanyagolta. Mult vasárnap aztán a víziszony veit erőt és a veszettség tünetei mutatkoztak rajta. Hétfőn be szállították a tordai közkórházba, hol a szegény emberen tényleg veszettséget állapítottak meg. Az orvosok azonban Vass Jánoson, kinek emberfeletti kinjai vannak, már nem segíthetnek, lemondtak arról a reményről, hogy megmenthessék az életnek és így csak kinjait enyihetik némileg, meg borzas betegségétől megváltja a reá nézve jótékony halál.

— **A Magyar Könyvtár** a nyári szünet előtt most küldi szét utolsó havi sorozatát: négy kiváló értékű füzetet, melyek mindegyiket örömmel fogja fogadni e nagy népszerűségű vállalat olvasóköre. A sorozat első két száma, 425. és 426. Mikszáth Kálmán egyik legbajosabb humoreszkjét adja, azt a kedves kis házassági komédiát, melynek címe: „Ne okoskodj, Pista!“ A következő szám elén Beöthy Zoltán neve áll, aki a „M. K.“ számára engedte át azt a remek emlékszedet, melyet a Kislaludytársaság mult havi Jókai-gyászünnepén tartott, s mely irodalmunkban mint az emlékszedetek egyik klasszikus mintája fog fennmaradni, melyet ismernie kell mindenkinek. Vegre a 428. számban olyan sorozat indul meg, melyet regóta nélkülözünk; oleső füzetek sorozata, melyben hálásan hálásabb szavalmánydarabokat találhasanak mindazok, akik nyilvános helyen szavalni szoktak és nem akarják a közönséget már százszor elcsepelet régi versekkel zaklatni. — A „M. K.“ eddig megjelent 428 számának teljes jegyzékét ingyen küldi meg bármely könyvkereskedés, vagy a kiadó cég: Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fia) részvénytársaság, Budapest, Andrássy-út 21. sz. A teljes „M. K.“ köteve is kapható, részletfizetésre.

— **Gyümölcsborok.** Az alkoholellenekek meglepedkeznek az alkohol pótszerének méltatásáról ami pedig az ő szempontjukból lényeges. Ezek a pótszerék a gyümölcsborok. Régebben csakis alma és körtebor (cidre, csiger) volt elterjedve, ujabban pöszméte-, ribizli-, eperborok, narancs- és fügebor is ösmeretes. Készítési módja valamenyinek azonos a boreval. De minthogy a gyümölcs nedvének legfeljebb 7—10 % a cukortartalom, ennél fogva a gyümölcsborban 3—4 %-nál több alkohol nem foglalatik. Czél szerű a gyümölcsbor savanyúságát cukorral utólag enyhíteni. De ha a kiforrás előtt tesznek a gyümölcsnedvhez cukrot, jelentékenyen szaporodik az alkoholtartalom. Ez a gyümölcsbor tulajdonképpen czeljával, azzal, hogy alkoholban szegény ital legyen, nem igen egyeztethető össze. Igen elterjedt készítmód a következő: 1 rész kipréselt gyümölcsnedvhez 30 százalékos cukorvíz járul. Az így elkészített gyümölcsborral nem ritkán hamisítják a szőlőbort; de a vegyész könnyen megkülönbözteti egymástól e kettőt, mert a gyümölcsbor hamutartalma kétszázszorosa a szőlőboré. A gyümölcsborok nagyon ajánlatosak némely betegségeknek mint üdítő és kellemes italok.

— **A „Fiumei Kávébehozatali Társaság“** kolozsvári főktelepe, Mátyás királytér 12. szállit bérmentve és vámentesen eredeti fiumei árakban kávé, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacaot. Árjegyzékét ingyen. 511 1—52

Tavaszi és nyári divat ujdonságok legolcsóbban
TÁNGEL JÓZSEF előnyösen ismert női és férfi divatáru kereskedésében NAGYENYEDEN
 megszerezhetők be.

A legolcsóbb és legkényelmesebb
mulatóhely az
„ORIENT”
szálloda Kolozsvárt,
kávéház és étterem.
Ferencz József-út 12. Telefon 462.

Mérsékelt árak mellett kényelmes és
tisztá szobák, valódi és házilag kezelt
tisztá jó borok, maponta friss kőbányai
sörök és izléses hideg és meleg ételek,
valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad
lakodalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban
Kocsival beszálló vendégek lovainak jó meleg
istálló és kocsiszín áll rendelkezésére. 501 31-52

Tulajdonos: **Boday Mihály.**

Minden este jóhírnevű cigányzene.

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húszüzletében
a husarak a következők:

- 1 kiló marhahús 1.20 fill.
- 1 „ borjuhús 0.96-1.20
- 1 „ sertéshús 1.36-1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.

TESZLER KÁROLY DIVATKERESKEDŐ

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Karácsoni ajándékoknak:

- Remek tennis és sport flanelok 12, 16 kr.
- Pickét és atlasi barchettek 16, 19, 25, 33 kr.
- Valódi francia flanelok 21, 26, 30, 38 kr.
- Brassói és Gácsai posztók 29, 35, 44, 58 kr.
- Cybelin kelmék 55, 63, 75, 90 kr.
- Eredeti angol ruha kosztám szövetek, 140 cm. hosszú 60, 60, 70, 80, 90 kr.

- Kartonok, zefrek, batiszto 16, 19, 25 kr.
- Férfi ingek finom schiffonból 95, 115 kr.
- Öt réti gallér 12 kr. — Kézeltők 20 kr.
- Len batiszt zsebkendők 4, 6, 10, 13, 15, kr.
- Fegyházban kötött harisnyák 15, 20, 25, kr.
- Triokó alsó ruhák, Ágy- és asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek,
Függönyök, kávéabroszok és még sok fel nem sorolható cik-
kek olcsó árakban.

Uri divatüzlet Kolozsvárt.

Hasznos alkalmi ajándék-cikkek.

Férfi fehérneműek, fenér és színes ingek, hálóingek, tábravalók, gallérok, színes és fehér kézeltők, zsebkendők, narisnyak
harisnya-tartók, divatos színes és fehér mellények, kalapok, sapkák, keztük, sétatobok és esőernyők. Dús választék legújabb nyak-
kendőkben. Jäger és másnemű kötött alsó ingek és nadrágok. Kötött és bőr vadász mellények, harisnyák és kamaschenek. Pénz, szivar és cigaretti-
tárazák, zsebkések, angol és francia illatszerek, szappannok, ruha és hajkefék és magyar gyártmányu legjobb fogkefék.

Alanti cikkek gyári áron, mivel tovább vezetve nem lesznek.
Utazó cikkek, kézi táskák, bőröndök, vadász kabátok és férfi topánok, plaidok és plüsch kocsitakarók.
Kiváló minőséggel Sándor Ágoston és Társa, KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér. 505 9-52

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.

ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete
Mátyás király-tér 13. **KOLOZSVÁR.**

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát arany ezüst és
brilliáns ékszerekből.

Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei:
diszmagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb.
— Ezüst evőeszközök, alpaca ezüst és bronz diszmuáruk,
a berudorf ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz
disztárgyak.

Egyházfelszerelési cikkei: Kupák, serlegek, szentség-
tartók, Urvaocora kelyhek stb.

Elvállal: ezüst és arany tárgyak készítését, antique
ezüst tárgyak hű utánzását és azok tervszerinti készítését.

Készít: tervrajzokat és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

506 9-52

Drágasági pótléket:

elérhet minden hölgy, aki ruhaszükségletét

KOLOZSVÁRON

SIMON és LŐRINGZ cég

Wesselényi Miklós-utca 15. szám alatti

női divat, szövet és fehérnemű üzletében szerzi be.

Tavaszi ujdonságok már megérkeztek!

Kivánatra mintákat szívesen küldünk!

34-52

Triska J. zongora raktára

Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári
áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserélését, javítását helyben és vidéken elfogadom.

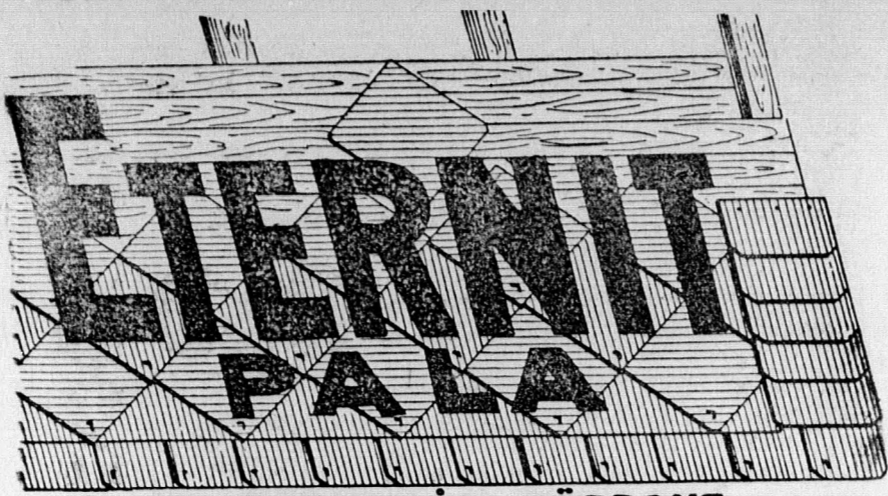
Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.

Ára 1100 korona.

509 9-52

Bármikor megtekinthető.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
 BUDAPEST VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben.

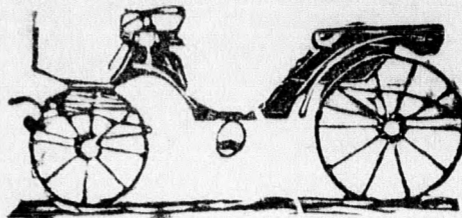
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzélünk a jó, szolid munka jutányos árban.

255

ALSÓFEHÉRVARMEGYEI

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönök nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál** s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2%-o-i fizet.

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár r.-t

Alaptőke: 300.000 kor.

Tartalékalap: 140.000 kor.

kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Előnyös és elad értékpapírokat.

Vásárol elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Letétbe kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Idegen az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Váltókat 4 1/2-4 1/2% kamatláb mellett fogad el.

Betétet 4 1/2-4 1/2% kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Van szerencsem a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

újlag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmébe ajánlom **platin, aquarell és olajfestményeim**, melyekkel többszörösen kiténtetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb **photo email képekre**, ugyszintén **életnagyságu mellkép** nagytasokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltnak.

V nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

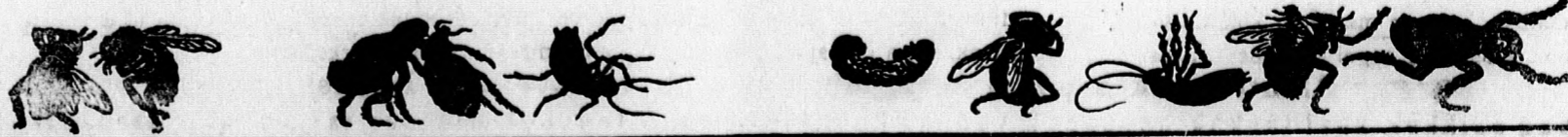
tisztelettel

Csizhegyi Sándor,
fényképész.

63-104

Nagyenyed: Bisztritsary Lajos, Cirner J. József, Fénich L. László, Fesztinger A. David, ifj. Lazar Karoly, Molnár Árpád, Skalongya József. — Balázsfalva: V. Popp Schiessl Károly, Schuller Lajos, Simberger Salamon, Naftali Vilmos, „Consum“ kereskedelmi r.-t. — Gyulafehérvár: Fingerhut Jakab, Fröhlich Gyula, Jakabfy Albert, ifj. Misselbacher J. B., Petri J. W., Schlesinger Testvérek. — Marosujvár: Filla Ede, Virág Tamás. 5-10

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugyár Reszvény ársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.